

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Urto/9/2017
Identifikačné číslo spisu:	9017200195
Dátum vydania rozhodnutia:	06.12.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:9017200195.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí konanom 6. decembra 2017 v Bratislave v trestnej veci odsúdeného H. F. pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby a iného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami a s jedmi podľa § 283 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. c) Trestného zákona Českej republiky, o odvolaní odsúdeného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. októbra 2017, sp. zn. 5Ntc/16/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4, veta druhá Tr. por. odvolanie odsúdeného H. F. s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) rozhodol tak, že podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) sa uznáva vo vzťahu k osobe odsúdeného H. F. vo výroku o vine a vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a vykoná sa rozsudok Mestského súdu v Prahe zo dňa 22. decembra 2016, sp. zn. 2T 6/2016, právoplatný v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe z 2. mája 2017, sp. zn. 12To 22/2017, ktorými bol občan Slovenskej republiky H. F., nar. XX. U. XXXX v D., trvale bytom Ulica Q. č. XXXX/X, XXX XX D., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Českej republike, uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby a iného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami a s jedmi podľa § 283 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. c) Trestného zákona Českej republiky, ktorých sa dopustil na skutkovom základe uvedenom v napadnutom rozsudku krajského súdu. Za to mu bol, okrem iného, uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, na výkon ktorého bol zaradený do väznice s ostrahou.

Podľa § 517 ods. 2 Tr. por. a § 48 ods. 4 Tr. zák. krajský súd rozhodol, že odsúdený H. F. bude vo výkone trestu odňatia slobody vo výmere 5 rokov pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal v zákonné lhůtě odvolání odsouzený H. F.. Podané odvolání odůvodnil tím, že napadnutý rozsudek je v rozporu se skutkovým i právním stavem, zejména v rozporu s ustanoveními zákona č. 549/2011 Z. z. V této souvislosti odsouzený vzniesol námietku nepríslušnosti konajúceho súdu (Krajského soudu v Banské Bystrici), keďže tento súd založil svoju príslušnosť na rozhodovanie podľa § 12 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., vychádzajúc pritom z lustrácie v registri obyvateľov, v zmysle ktorej je odsúdený občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na adrese Q. XXXX/X, D.. Podľa odsúdeného krajský súd opomenul zohľadniť jeho obvyklý pobyt, pričom podľa jeho názoru obvyklým pobytom možno rozumieť územie, na ktorom má konkrétna osoba preukázateľné rodinné, sociálne, prípadne pracovné väzby. Skutočnosť, že odsúdený má doteraz evidovaný trvalý pobyt v D. na adrese Q. XXXX/X je čisto formálnou záležitosťou, čo bolo preukázané aj pred Mestským súdom v Prahe. Na Slovensku sa zdržiaval len sporadicky, za účelom návštevy manželky a detí, avšak jeho manželstvo bolo medzičasom rozvedené a na Slovensku mu tak neostali žiadne rodinné ani majetkové väzby. Fakticky žil v Českej republike, kde bol aj vzatý do väzby a z tohto dôvodu nemal možnosť zrušiť si svoj trvalý pobyt v Lučenci, pričom jeho bývalá manželka tak doteraz neurobila. Z tohto dôvodu je podľa odsúdeného príslušnosť Krajského soudu v Banské Bystrici, s poukazom na jeho trvalý pobyt, právne bezvýznamná a príslušným súdom mal byť v zmysle § 12 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. Krajský súd v Bratislave (keďže obvyklý pobyt má v Českej republike, kde má v súčasnosti vážny vzťah, s perspektívou do budúcnosti).

Rozsudek krajského soudu je podľa odsúdeného tiež v rozporu s § 7 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 13 ods. 1, § 15, § 17 a § 21 zákona č. 549/2011 Z. z, keďže mu nebolo umožnené vyjadriť sa k prejednávanej veci tak, aby mohol zmeniť rozhodnutie soudu. Porušenie § 17 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. vidí odsúdený v tom, že vo výkone trestu v Českej republike má vytvorené lepšie sociálne podmienky, má možnosť návštev svojej priateľky, pričom v prípade uznania a výkonu rozsudku tak, ako rozhodol krajský súd, by došlo k zhoršeniu jeho postavenia ako odsúdeného.

Na základe uvedených skutočností odsúdený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudek krajského soudu v celom rozsahu zrušil ako nedôvodný a vydaný nepríslušným súdom.

Odvolanie odsúdeného bolo dňa 24. novembra 2017 zaslané na vyjadrenie prokurátorovi Krajskej prokuratúry Banská Bystrica, ktorý sa k nemu do termínu konania neverejného zasadnutia nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na základe odvolania odsúdeného preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie odsúdeného H. F. nie je dôvodné.

Podľa § 518 ods. 4 Tr. por. proti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený, prokurátor alebo minister spravodlivosti. Odvolací súd na neverejnom zasadnutí odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Ak odvolanie nezamietne, zruší napadnuté rozhodnutie a po doplnení konania, ak je potrebné, sám rozhodne rozsudkom, či sa cudzie rozhodnutie uznáva alebo neuznáva.

Krajský súd pri uznaní predmetného rozsudku Mestského soudu v Prahe zo dňa 22. decembra 2016, sp. zn. 2T 6/2016, právoplatného v spojení s rozsudkom Vrchného soudu v Prahe z 2. mája 2017, sp. zn. 12To 22/2017, postupoval v súlade so zákonom č. 549/2011 Z. z., ktorý upravuje podmienky uznávania a výkon rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a ktorý preberá zásady vyjadrené v rámcovom rozhodnutí Rady č. 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní vzájomného uznávania rozsudkov v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody, alebo iné opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii. Krajský súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. So závermi soudu prvého stupňa sa odvolací súd plne stotožňuje.

V súvislosti s námietkami obvineného o tom, že na území Slovenskej republiky nemá obvyklý pobyt a z tohto dôvodu vo veci rozhodol nepríslušný súd, je potrebné v prvom rade poukázať na skutočnosť, že definícia obvyklého pobytu, uvedená odsúdeným v podanom odvolaní, nekorešponduje s definíciou obvyklého pobytu, uvedenou v § 3 písm. g) zákona č. 549/2011 Z. z. Obvyklým pobytom v zmysle § 12 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. v znení zákona č. 344/2012 Z. z. sa na účely tohto zákona rozumie v zmysle § 3 písm. g) tohto zákona trvalý pobyt alebo prechodný pobyt; inštitút trvalého pobytu a prechodného pobytu je upravený v zákone č. 253/1998 Z. z. Hlásenie na taký pobyt (§ 2 ods. 2, § 3 ods. 7, § 8 ods. 2 zákona č. 253/1998 Z. z.) má evidenčný charakter a jeho účinky, ak nedošlo k ohláseniu skončenia trvalého alebo prechodného pobytu alebo k zrušeniu záznamu o prechodnom pobyte, pretrvávajú aj v prípade, ak sa dotknutá osoba už v mieste hláseného pobytu nezdržiava (uznesenie najvyššieho súdu zo 16. augusta 2016, sp. zn. 2 Ndt 16/2016, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 14, ročník 2017).

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z., rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky alebo má na jej území preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby, ktoré môžu prispieť k uľahčeniu jeho nápravy počas výkonu trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody na území Slovenskej republiky.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že uznanie a výkon rozhodnutia štátu pôvodu je podmienené tým, že odsúdený, ktorý je občanom Slovenskej republiky, má na jej území buď obvyklý pobyt, ktorým sa rozumie trvalý alebo prechodný pobyt (§ 3 písm. g) zákona č. 549/2011 Z. z.), alebo preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby. Rozhodnúť o odmietnutí uznania a výkonu rozhodnutia tak možno iba vtedy, ak nie je daná ani jedna z týchto podmienok.

Podľa § 3 ods. 7 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 253/1998 Z. z.“) trvalý pobyt je povinný hlásiť každý občan, ak sa trvalo nezdržiava v zahraničí; pritom hlási údaje uvedené v § 11 písm. a) až c), e) až i) a k). Pri hlásení trvalého pobytu môže občan uviesť aj svoju národnosť a akademický titul.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 253/1998 Z. z. občan, ktorý sa pripravuje na vycestovanie do zahraničia s cieľom trvalo žiť v zahraničí, je povinný pred vycestovaním ohlásiť skončenie trvalého pobytu ohlasovni, ktorá vedie údaje o jeho trvalom pobyte; v ohlásení uvedie štát a miesto pobytu, kam hodlá vycestovať, a deň začiatku pobytu v zahraničí, ktorý je zároveň dňom skončenia trvalého pobytu.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 253/1998 Z. z. občan, ktorý má pobyt v zahraničí a ktorý sa rozhodne počas tohto pobytu skončiť trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, môže ohlásiť jeho skončenie prostredníctvom zastupiteľského úradu Slovenskej republiky alebo prostredníctvom splnomocneného zástupcu v Slovenskej republike. Zastupiteľský úrad Slovenskej republiky alebo splnomocnený zástupca doručí ohlasovni pobytu, ktorá vedie údaje o trvalom pobyte občana, odhlasovací lístok s osvedčeným podpisom občana, v ktorom sa uvedie štát a miesto súčasného pobytu v zahraničí. Dňom skončenia trvalého pobytu je deň doručenia uvedeného dokladu ohlasovni.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a s poukazom na skutočnosť, že odsúdený má v Registri obyvateľov Slovenskej republiky hlásené miesto trvalého pobytu v obci D., Ulica Q. XXXX/X, s dátumom prihlásenia XX. C. XXXX (č. 1. 75 spisu), pričom doposiaľ nedošlo k ohláseniu jeho skončenia, je zrejmé, že v posudzovanom prípade je splnená podmienka obvyklého pobytu odsúdeného na území Slovenskej republiky tak, ako ju predpokladá § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. Z tohto dôvodu už nebolo potrebné skúmať druhú alternatívu uvedenú v § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. (preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby, ktoré môžu prispieť k uľahčeniu nápravy počas výkonu trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody na území Slovenskej republiky) a

teda ani zaoberať sa námietkami odsúdeného týkajúcimi sa tejto alternatívy a jeho námietkami ohľadom nepríslušnosti Krajského súdu v Banskej Bystrici. V konaní pred súdom prvého stupňa boli splnené zákonné podmienky rozhodnutia príslušného krajského súdu, ktorým je podľa § 12 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. Krajský súd v Banskej Bystrici s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. a) zák. č. 549/2011 Z. z. - odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, po písomnom vyjadrení prokurátora (§ 15 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z.).

Keďže odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, s poukazom na § 16 ods. 1 písm. g), § 2 zákona č. 549/2011 Z. z. a čl. 6 ods. 2 písm. a) Rámcového rozhodnutia rady č. 2008/909/SVV, sa jeho súhlas na výkon trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky nevyžaduje.

Pokiaľ ide námietky odsúdeného týkajúce sa zhoršenia jeho postavenia ako odsúdeného porušením § 17 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z., tu je potrebné poukázať na rozsudok najvyššieho súdu zo 4. februára 2014, sp. zn. 2 Urto 5/2013, uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 122, ročník 2014. V zmysle tohto rozhodnutia „výrok rozhodnutia súdov Slovenskej republiky v rámci rozhodovania o uznaní a výkone rozhodnutia cudzieho štátu, ktorý zaraďuje odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do príslušného ústavu na výkon trestu odňatia slobody, je uplatnením diferenciatívneho princípu zaradenia odsúdeného na výkon tohto trestu na pomery výkonu trestu v Slovenskej republike a nie je prejavom nezlučiteľnosti rozhodnutia cudzieho štátu s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Prevzatie výroku o treste rozhodnutia súdu cudzieho štátu, súdmi Slovenskej republiky, doplnené o výrok o zaradení odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s príslušným stupňom stráženia však podľa kritérií na prevzatie a výkon rozhodnutia, uvedených v § 17 zák. č. 549/2011 Z. z., o uznaní o výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov musí zabezpečovať, aby uložená trestná sankcia nielen nezhoršila postavenie odsúdeného, ale aby aj v čo najväčšej miere zodpovedala pôvodne uloženej trestnej sankcii.“ Podmienky, ktorým boli odsúdení v čase vydania rozhodnutia Vrchného súdu v Prahe a Mestského súdu v Prahe vystavení v Českej republike vo väznici s ostrahou podľa zákona č. 169/1999 Sb. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých súvisiacich zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Českej republiky č. 345/1999 Sb., ktorou sa vydáva poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov z hľadiska vonkajšej diferenciacie najlepšie zodpovedajú podmienkam, aké majú na Slovensku podľa zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení neskorších zmien, odsúdení vo výkone trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Z uvedeného je zrejmé, že krajský súd postupoval správne aj pri úvahe o zaradení odsúdeného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Záverom najvyšší súd konštatuje, že odvolacie námietky odsúdeného H. F. týkajúce sa skutočnosti, že rozsudkom krajského súdu mali byť porušené ustanovenia § 7 ods. 1, ods. 3, ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z., nie sú dôvodné, keďže uvedené ustanovenia sa nachádzajú v druhej časti zákona č. 549/2011 Z. z., označenej ako „postup slovenských orgánov ako justičných orgánov štátu pôvodu.“ Tieto ustanovenia sa vzťahujú na prípady, keď sa má výkon rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnuté o uložení trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody, odovzdať zo Slovenskej republiky do iného členského štátu Európskej únie. V predmetnom prípade je však situácia opačná; rozhodnutie iného členského štátu (v tomto prípade Českej republiky), ktorým bolo rozhodnuté o uložení trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody, sa má uznať a vykonať na území Slovenskej republiky. Na tieto prípady sa teda nevzťahujú ustanovenia druhej časti zákona č. 549/2011 Z. z. (porušenie ktorých odsúdený namieta), ale tretej časti tohto zákona, nazvanej „Postup slovenských orgánov ako vykonávajúcich justičných orgánov“, ktoré boli v posudzovanom prípade krajským súdom dôsledne a správne aplikované. Rovnako tak nie sú dôvodné ani námietky odsúdeného týkajúce sa porušenia § 21 zákona č. 549/2011 Z. z. (upravujúceho zásadu špeciality), keďže v predmetnej trestnej veci sa zásada špeciality neuplatňuje (predmetom konania

nie sú trestné činy, ktoré odsúdený spáchal pred odovzdaním výkonu rozhodnutia a na ktoré by sa odovzdané rozhodnutie nevzťahovalo, ale sú nimi len trestné činy uvedené v rozhodnutí, ktoré sa má na území Slovenskej republiky uznať a vykonať).

Z týchto dôvodov najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.